

D66: As direct meenemen en lijkbezorging binnen 20 uur

12 november 2018

Vraag nummer: 56648

Wat vindt u hier van? D66: As direct meenemen en lijkbezorging binnen 20 uur. U zult hier zeker een mening over hebben!

Antwoord:

Geachte heer,

Ik heb nog geen tijd gehad om de hele D66 initiatiefnota 'Naar een moderne Uitvaartwet' te lezen. Ik heb een nieuw huis gekocht en ben druk bezig met het regelen van de ingrijpende renovatie (het pand is ongeveer 4 eeuwen oud). Trouwe bezoekers van deze rubriek - ja, die bestaan - hebben al gezien dat de mogelijkheid vragen te stellen sinds twee maanden vaak dicht staat en ik vaak maar 1 vraag per dag 'doorlaat'. Ik heb momenteel gewoon niet veel vrije tijd.

Ik kan wel snel een korte reactie geven op de elementen die in de kop van de vraag staan en waar u naar vraagt.

Het direct meegeven van as na crematie vind ik onverstandig. Bij lijkbezorging na 20 uur heb ik ook aarzelingen.

Er is vaak verschil van mening tussen nabestaanden over wat er met de as van een overledene moet gebeuren. Ik krijg er vaak vragen over, die vooral staan in de subrubrieken '[As verstrooien](#)', '[Keuzes en zeggenschap over as](#)' en '[Uitvaartplechtigheid](#)'.

Ik denk dat er jaarlijks honderden gevallen zijn waarbij nabestaanden ernstig van mening verschillen, zeg maar gerust: flink ruzie hebben. Ik krijg elke maand gemiddeld wel 2 of 3 van die gevallen aan de telefoon. Als ik er al meer dan 30 per jaar aan de telefoon krijg, durf ik gerust te zeggen dat er honderden gevallen zijn. Wat op een aantal van ruim 150.000 sterfgevallen per jaar niet zo vreemd is. Op het moment dat men al direct na een crematie de as mee mag nemen, voorzie ik al forse familiedrama's. Vooral bij het overlijden van kinderen.

Gelet op het aantal problematische echtscheidingen dat we in dit land hebben, zie het al helemaal gebeuren dat een kind verongelukt of door ziekte overlijdt en dat een ouder het kind na 20 uur supersnel laat cremeren en de as in bezit neemt, zonder dat de andere ouder weet dat er iets aan de hand is. Het wordt niet de vraag of er zoiets gebeurt, maar wanneer dat dan voor het eerst gebeurt. De vraag is nu: wil de wetgever dit mogelijk maken?

Ik ben groot voorstander van een bewaartermijn van een maand voordat de as wordt afgegeven. Ik ben er vanuit mijn ervaring met conflicten rond crematies van overtuigd dat daardoor in een aantal gevallen groot onrecht is voorkomen.

Ik vind ook dat lijkbezorging binnen 1 dag, maar na 20 uur, geen goed idee is. Nu is het zo dat als er snel begraven of gecremeerd moet worden, daar een vergunning van de burgemeester voor nodig is en dat die vergunning pas na 24 uur in werking treedt, zodat daarbinnen nog beroep mogelijk is. Als er dan gehandeld wordt in strijd met de wens van de overledene, dan is er nog een mogelijkheid om in beroep die zaak recht te zetten. Ook kun je binnen 24 uur nog naar de rechter. Ik heb vorige week zelf nog via de rechter binnen een dag kunnen regelen dat een begrafenisis mogelijk was, waar de gemeente die

aanvankelijk weigerde. Maar als de termijnen te kort zijn, is ook geen rechterlijk ingrijpen meer mogelijk. Ik vind het onverstandig als de wetgever dat feitelijk onmogelijk zou maken. Dan wordt het regelen van een uitvaart een alleenrecht van de eerste persoon die de kans krijgt en grijpt. Andere nabestaanden krijgen geen kans om onrecht te corrigeren.

Wat in discussies over het direct afgeven van de asbus en een snelle uitvaart vaak wordt vergeten, is dat op deze manier geen rekening kan worden gehouden met de wens van de overledene. Want die is dan vaak nog niet bekend.

Iemand die zijn wensen ten aanzien van zijn uitvaart wil regelen, laat vaak een testament opmaken. Juist als hij zekerheid wil dat de wens ook zal worden uitgevoerd. De inhoud van een testament is op het moment van iemands overlijden nooit bekend. Want het origineel wordt altijd bewaard door een notaris. Betrokkene krijgt wel een afschrift, maar als na het overlijden in huis het afschrift van een testament wordt gevonden, is er geen zekerheid dat dat de geldige versie is. Ook bewaren sommige mensen geen afschriften van hun testament thuis, want vrezen de reactie van huisgenoten of naaste familie die dat afschrift in handen krijgen en bijvoorbeeld lezen ontferd te zijn.

Er moet dus worden nagegaan of er een geldig testament is en wat daar in staat. Men kan contact opnemen met de notaris die het testament heeft opgemaakt, als die nog in functie is. Als men niet zeker weet of een testament is opgemaakt of bij wie, kunnen nabestaanden contact opnemen met het Centraal Testamentenregister (CTR). Een verklaring van het CTR kan men alleen schriftelijk aanvragen, waarbij een afschrift van de overlijdensakte moet worden meegestuurd. Het CTR belooft om dan binnen een week te reageren. Men krijgt dan nog niet het testament in handen, maar hoort welke notaris het testament beheert. Daar kan men dan een afspraak mee maken.

In vele gevallen duurt het minstens een paar dagen tot misschien wel twee of drie weken, voordat men kennis kan nemen van de inhoud van het testament. In het weekeinde kan men geen notaris of gemeente bereiken, maar wel een crematie op maandagochtend regelen.

Als een overledene na 20 uur na het overlijden gecremeerd wordt en de as meteen meegegeven zou kunnen worden, kan de as een definitieve bestemming krijgen zonder dat men kennis heeft kunnen nemen van de wens van de overledene. Dat lijkt mij een principiële onwenselijke situatie.

Hierover vind ik niets terug in de nota van D66.

Overigens vind ik het helemaal geweldig dat een kamerlid de moeite neemt om zich in het onderwerp lijkbezorging te verdiepen en een discussie op gang wil brengen. Hulde, lof en nogmaals hulde aan het kamerlid Monica den Boer! (NB: Ik ben geen lid van D66; ik heb zelfs nog nooit op D66 gestemd).

Als u mijn mening vraagt, dan zie ik enkele onderwerpen die nog niet goed doordacht zijn, enkele die herkenbaar zijn als de lobby van bepaalde groeperingen en heel soms ook thema's die mij vooral gedreven lijken door de commerciële belangen van bepaalde partijen. Maar zeker ook voorstellen die mij sympathiek en praktisch handig lijken. Ik ben zelf ook voorstander van een 'verlof tot begraven of cremieren' waar je twee kanten mee op kunt, om maar iets te noemen. De wet kan ook eenvoudiger. Het horen van een arts voor uitstel van de uitvaart is een formele eis die de afgelopen decennia feitelijk nooit zin heeft gehad, om maar iets te noemen.

Het zou trouwens ook mooi zijn als een modernere term dan 'Wet op de lijkbezorging' voor de wet gevonden zou worden. De term 'Uitvaartwet' dekt de lading niet, omdat de uitvaart de afscheidsplechtigheid is en niet de eindbestemming 'cremeren + asbestemming' en 'begraven + begraven houden' omvat. Regels voor begraafplaatsen en crematoria moeten ook ergens wettelijk geregeld worden. Misschien moet de wet de 'Wet op het begraven en cremieren' heten (en vergeten we ontleding en internationaal transport en andere niches).

Met vriendelijke groet,

mr W.G.H.M. van der Putten

TIP

Laat nabestaanden niet onnodig zoeken naar oude polissen. Registreer of u een uitvaartverzekering hebt op Uitvaartverzekeringsregister.nl

Ook verstandig om in te vullen als u GEEN verzekering hebt.

TIP

Vergelijk snel en eenvoudig offertes van uitvaartondernemers via de site Uitvaartoffertes.nl

TIP

Bezoek ook eens de video- adviesrubriek: Infotheek - reportages - kijkersvragen - juridische vragen en antwoorden ([klik hier](#)).

Zoals: Wie is verantwoordelijk voor de kosten van de uitvaart?

Er is een fout opgetreden.

[Bekijk deze video op www.youtube.com](#) of schakel JavaScript in als dit is uitgeschakeld in je browser.

TIP

[Melden van overlijden](#). Landelijk gratis meldnummer overlijden: 0800-783 73 43.

TIP

Regel hier uw [begrafenis](#) of [crematie](#).

Stel een vraag:

Op dit moment is het stellen van nieuwe vragen tijdelijk niet mogelijk.